

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____

(підпис)

Лоханова Н.О.

“ ___ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 "Облік і оподаткування"**

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

"Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю"

(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, аудит та аналіз стану та руху основних засобів

(на прикладі ТОВ«Транс-Сервіс»)»

(назва теми)

Виконавець:

студентка 6 курсу 2 групи ЦВФН

Сідоренкова Анастасія Геннадіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Шерер Ігор Леонідович

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ЗАСОБИ ЯК ОБ’ЄКТ ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	7
1.1. Визначення основних засобів в інформаційному середовищі управління підприємством.....	7
1.2. Класифікація основних засобів для цілей бухгалтерського обліку та оподаткування прибутку підприємств.....	16
1.3. Методи оцінки основних засобів.....	21
1.4. Проблемні питання обліку основних засобів.....	28
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИКА ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В ТОВ «ТРАНС-СЕРВІС»	31
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства.....	31
2.2. Облік надходження та вибуття основних засобів на підприємстві.....	47
2.3. Облік оренди основних засобів.....	47
2.4. Облік амортизації та зносу основних засобів.....	54
2.5. Облік поліпшень основних засобів.....	57
РОЗДІЛ 3. АУДИТ ТА АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТОВ «ТРАНС-СЕРВІС»	64
3.1. Аудит операцій із основними засобами.....	64
3.2. Аналіз стану та використання основних засобів.....	71
3.3. Економіко-математичне моделювання процесу відтворення основних засобів.....	80
3.4. Шляхи вдосконалення системи обліку та внутрішнього контролю	87
ВИСНОВКИ	92
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	95
ДОДАТКИ	101

ВСТУП

Актуальність теми. Велике значення у виробничій діяльності кожного підприємства має наявність засобів праці, тому необхідним є постійний контроль за їх ефективним використанням. З основними засобами на підприємстві відбуваються різні операції: надходження, вибуття, ремонт, зношення, оренда. Всі ці операції відображаються у бухгалтерському обліку за певними методиками. Тому слід чітко володіти, розуміти, і вміти у практиці долучити знання про облік основних засобів.

Від точного і раціонального обліку основних засобів залежить подальший процес відтворення, оновлення, поповнення і в кінцевому результаті - забезпеченість підприємства конкурентоспроможними, сучасними основними засобами праці, від яких безпосередньо залежить весь процес господарської діяльності підприємства. Є дуже важливим своєчасне отримання достовірної, надійної та повної обліково-економічної інформації, бо це не тільки впливає на розвиток економіки у цьому напрямку, а допомагає приймати конструктивні та правильні рішення власникам підприємств, чітко розуміти становище на підприємстві як його власникам так і державним органам що перевіряють діяльність цього підприємства. У зв'язку із цим, можна сказати що роль і значення обліку основних засобів відіграє найважливішу функцію управління підприємством.

Наявний порядок організації обліку операцій з основними засобами не дає змоги в повній мірі проводити аналіз ефективності утримання та використання цих активів, оскільки не забезпечує необхідною інформацією систему управління підприємством. Нечіткість нормативно-правового регулювання, відсутність взаємозв'язку між бухгалтерським та податковим обліком, численні зміни правової бази сприяли перекручуванню сутності основних засобів, та призвели до неоднозначного сприйняття фахівцями інформації про основні засоби. Вищенаведене зумовлює актуальність теми дослідження.

Великий внесок у розробку теоретичних основ і методологічних підходів до розв'язання проблеми обліку й контролю основних засобів та їх використання внесли Дзюбенко С. [5], Бондар О. [2], Городянська Л.В. [3], Лучко М. Р. [20], Лиса О.В. [18], Ткаченко Н.М. [43], Осадча Ю.М. [33], Шумська К., Ракуш Л. [45], Лега О.В., Вітрик Д.С. [16], Плаксієнко В. Я., Буніна В. С. [35], Замлинський В. А. [11], Кулик В.А. [15], Сакун А.Ж. [40], Селюкова С.В. [41], Соболева І.В., Іванович А.С. [42], Пиріжок Є.С., Кулікова Н.Т. [34], Якімашенко В. [46], Лень В. С. [17] та інші вітчизняні і зарубіжні провідні вчені і економісти.

Незважаючи на значні напрацювання вчених, на сьогодні єдності поглядів на категорію «основні засоби», особливості її обліку та контролю не досягнуто. З останніми змінами у законодавстві, стосовно обов'язковості аудиту для великої кількості підприємств, які раніше не попадали під обов'язковий аудит, яким слід чітко розуміти що облік основних засобів вони здійснюють відповідно до всіх норм чинного законодавства. Тому виникає потреба у подальших дослідженнях даного аспекту.

Хочу зауважити про актуальність даної теми для мене, як для молодого спеціаліста-початківця, який тільки починає освоювати на практиці ті знання, які набувалися у вищих навчальних закладах не один рік. І саме працюючи з даною ділянкою обліку у мене виникає дуже багато питань, насамперед, мабуть через часті зміни у нормативно-правових актах, що регламентують облік основних засобів і зміни у програмному забезпеченні обліку. Тому розкриття якомога глибше даної теми є дуже актуальним, насамперед, для мене самої.

Мета і задачі дослідження. Метою дипломної роботи є вивчення, систематизація й обґрунтування теоретичних і методичних аспектів обліку, аналізу та аудиту основних засобів, розробка рекомендацій даних аспектів та виявлення шляхів їх подальшого вдосконалення для забезпечення ефективного функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання.

Досягнення поставленої мети передбачає постановку і розв'язання таких основних завдань:

- вивчити та проаналізувати наукові публікації, щодо визначення основних засобів в інформаційному середовищі управління підприємством;
- з'ясувати рівень та якість нормативного забезпечення на сучасному етапі трансформації національного законодавства в питаннях регулятивного забезпечення процесів обліку, контролю і аналізу основних засобів та операцій з ними;
- вивчити та проаналізувати наукові публікації, щодо класифікації основних засобів для цілей бухгалтерського обліку та оподаткування прибутку підприємств;
- визначити методи оцінки основних засобів;
- розкрити питання оцінки основних засобів в умовах ринкових відносин і визначити розбіжності в плані оцінки за національними та міжнародними стандартами;
- визначити проблемні питання обліку основних засобів та розробити шляхи їх вирішення;
- на прикладі підприємства ТОВ "Транс-Сервіс" розкрити особливості обліку руху операції з основними засобами та їх документування;
- дослідити методичні аспекти нарахування амортизації основних засобів на прикладі ТОВ "Транс-Сервіс";
- дослідити методику обліку орендованих основних засобів;
- дослідити методику обліку витрат на ремонт, модернізацію, реконструкцію та інші поліпшення основних засобів підприємства;
- дослідити цілі, завдання та порядок проведення аудиту основних засобів на прикладі ТОВ "Транс-Сервіс";
- провести аналіз стану та ефективності використання основних засобів на ТОВ "Транс-Сервіс";
- зробити економіко-математичне моделювання процесу відтворення основних засобів;
- розкрити шляхи вдосконалення системи обліку та внутрішнього контролю досліджуваного підприємства.

Об'єктом дослідження є система обліку основних засобів ТОВ "Транс-Сервіс".

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, організаційних і методичних засад з обліку, аналізу і аудиту основних засобів підприємства.

Методи дослідження. У магістерській роботі використовувалися загальнонаукові (спостереження, порівняння, формалізація, аналіз і синтез, індукція та дедукція) та специфічні методи дослідження. За допомогою історичного методу досліджено походження, формування та розвиток категорії основні засоби у системі обліку. Документальне оформлення операцій з основними засобами розглянуто за допомогою системного вивчення господарських процесів. Результати досліджень зображенні з використанням схематичних та графічних методів.

Інформаційною базою дослідження магістерської роботи стали законодавчі акти, наукові праці вітчизняних і закордонних вчених із питань обліку й аудиту, нормативно-правові документи з питань обліку основних засобів, матеріали науково-практичних конференцій, дані обліку і звітності ТОВ "Транс-Сервіс".

Публікації та апробація результатів дослідження. За матеріалами дослідження підготовлено до публікації статтю за темою: "Переваги та проблемні питання автоматизації обліку основних засобів в програмі 1С: 8 Підприємство".

ВИСНОВКИ

Матеріали проведеного дослідження теоретичних основ організації та ведення обліку основних засобів дозволили зробити такі висновки та пропозиції.

1. Визначення поняття «основні засоби» у нормативно-правових актах України, які регулюють їх бухгалтерський облік, призводять до деякої плутанини щодо розуміння їх сутності, оскільки при встановленні критеріїв віднесення об'єкту до основних засобів перевага надається їх призначенню.

2. Для правильної організації обліку основних засобів дуже важливою є їх класифікація за різними ознаками.

3. Для правильного визначення загального обсягу основних засобів, їх динаміки та структури, розрахунку економічних показників господарської діяльності підприємства за певний період необхідна оцінка основних засобів.

Через відсутність в П(С)БО 7 деталей визначення первісної вартості, до неї може потрапити вся сума прогнозованих витрат на демонтаж, а не теперішня вартість цієї суми, як це передбачено МСБО 16 [21].

4. З метою покращення бухгалтерського обліку основних засобів доцільно ввести до плану рахунків окремий рахунок для відбиття витрат на ремонт основних засобів із субрахунками поточного та капітального ремонтів.

5. Форми первинної документації з обліку основних засобів є недосконалими оскільки дублюють одна одну та містять реквізити, які не є актуальними.

Дослідження діючої системи обліку основних засобів в ТОВ «Транс-Сервіс» свідчить про таке.

1. Облік наявності і руху основних засобів на ТОВ «Транс-Сервіс» здійснюється із використанням первинної облікової документації, затвердженої наказом Міністерства статистики України № 352 від 29.12.1995 р. " Про затвердження типових форм первинного обліку".

2. Основними шляхами надходження основних засобів на досліджуваному підприємстві є їх придбання за плату від постачальників, створення підрядним та господарським способом, надходження від засновників як внески до статутного капіталу, та надходження шляхом взяття їх в оренду. В залежності від способу надходження основних засобів на підприємство відрізняється і порядок відбиття їх на рахунках обліку та формування первісної вартості.

3. Основними причинами ліквідації основних засобів на підприємстві є моральний та фізичний знос.

4. Амортизація основних засобів на досліджуваному підприємстві нараховується із використанням прямолінійного методу.

Строк корисного використання встановлюється наказом керівника підприємства при введенні об'єкта до експлуатації.

5. Витрати на поточні ремонти відображають у складі витрат. Витрати на капітальний ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення капіталізуються на рахунку 1522 "Виготовлення і модернізація основних засобів" та збільшують балансову вартість майна.

Таким чином облік основних засобів на ТОВ «Транс-Сервіс» ведеться у відповідності діючому законодавству.

6. В ході аудиту операцій з основними засобами на ТОВ "Транс-Сервіс" виявлено такі недоліки:

- не завжди заповнюються усі необхідні реквізити документів по надходженню основних засобів;
- відсутні документи, які характеризують технічний стан основних засобів;
- відсутня служба внутрішнього контролю основних засобів.

7. Аналіз основних засобів ТОВ "Транс-Сервіс" дозволив визначити таке:

- зростання вартості у 2016 році, в порівнянні з 2014 роком, становить 532%;
- у 2016 році відбулося скорочення активної частини на 0,04% ;

- найбільшу питому вагу на кінець 2016 року складають машини та обладнання 55,74% від загальної вартості основних засобів;

- спостерігається тенденція зростання коефіцієнту зносу;

- інтенсивність оновлення основних засобів у 2016 році порівняно з 2014 зменшилась на 61,81%;

- коефіцієнт вибуття становить всього 0,58%, що свідчить про відсутність великої плинності основних засобів.

- зростання усіх показників ефективності використання основних виробничих засобів свідчать про сприятливі тенденції використання засобів праці у господарській діяльності ТОВ "Транс-Сервіс".

8. Для усунення недоліків рекомендується:

- заповнювати всі необхідні реквізити форм первинного обліку основних засобів;

- організувати службу внутрішнього контролю.

- проводити зовнішню аудиторську перевірку для підтвердження правильності та достовірності фінансової звітності та інформації, яка служить джерелом для прийняття управлінських рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підручник / В.Г. Андрійчук. — К. : КНЕУ, 2013. — 779 с.
2. Бондар О. Проблеми визнання основних засобів у бухгалтерському та податковому обліку / О. Бондар // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 10. – С. 27-30.
3. Гордяньська Л.В. Особливості нарахування і використання амортизації в обліково-аналітичній та податковій системах // Л. В. Гордяньська // Науковий журнал: Актуальні проблеми економіки №2(56). – 19.02.2010.
4. Державний класифікатор управлінської документації ДК 010-98, затверджений наказом Держкомстату України 31.12.98 №1024. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/rada/show/v1024217-98/page2/print>
5. Дзюбенко С. Пару слів про оренду державної нерухомості. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://biz.nv.ua/ukr/experts/dzubenko/paru-sliv-pro-orendu-derzhavnoji-neruhomosti-458300.html>
6. Довгалюк Н.В. Відтворення основних засобів сільськогосподарських підприємств / Н.В. Довгалюк // Економіка АПК. – 2008. - №11. - С.30-35.
7. Закон України "Про аудиторську діяльність" №3125-12 від 01.05.16 року. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>
8. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" №996/14. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
9. Закон України "Про оренду державного та комунального майна" №2269-12. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2269-12>

10. Закон України "Про фінансовий лізинг" від 16.12.1997 № 723/97-ВР. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80>

11. Замлинський В. А. Облік основних засобів: переосмислення принципів та завдань [Текст] / В. А. Замлинський // Облік і фінанси АПК – 2010. – № 1. – С. 18-23.

12. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджено Наказом Міністерства фінансів України №291 від 30.11.1999року. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

13. Калашян К. Податок на прибуток: правила оподаткування у 2017 році [Електронний ресурс] / К. Калашян [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://proosbb.info/2017/01-04>.

14. Класифікація основних засобів. Бібліотека економіста онлайн. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/47/3426.html>

15. Кулик В.А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку: Монографія. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2014. – С. 373.

16. Лега О.В., Вітрик Д.С. Економічний зміст капітального ремонту // Збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи Д. М. Фесенка Частина 1 - 2017. - С.163-168.

17. Лень В. С. Фінансовий облік: навч. посіб. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 608с.

18. Лиса О.В. Актуальні аспекти обліку основних засобів // Збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи Д. М. Фесенка Частина 1 - 2017. - С.177-180.

19. Лист Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України "Про визначення понять поточного та капітального ремонтів житлових та громадських будівель" № 7/11 від 13 січ. 1998 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.uazakon.com>.

20. Лучко М. Р. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах / М. Р. Лучко, І.Д. Бенько // Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка – 2004. – С. 204.

21. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку №16 "Основні засоби". [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_014

22. Наказ Міністерства статистики України "Про затвердження типових форм первинного обліку" №352 від 29.12.95. [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України – Режим доступу: https://minfin.com.ua/taxes/-/!news/nnakminstat_352.html

23. Наказ міністерства транспорту України "Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту" № 102 від 30.03.98. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0268-98>

24. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів" №591 від 30.09.03. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.help/law/561/>

25. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі" №1202 від 12.10.2010р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10>

26. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження НП(С)БО №1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" №73 від 07.02.2013р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/print>

27. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження П(С)БО №7 Основні засоби" №92 від 27.04.2000р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>

28. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 14 "Оренда" №181 від 28.07.2000р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>

29. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 27 " Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність" №617 від 07.11.2003р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03>

30. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 28 "Зменшення корисності активів" №817 від 24.12.2004р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05>

31. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 32 "Інвестиційна нерухомість" №779 від 02.07.2007р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>

32. Оніщенко І. Формування первісної вартості основних засобів за міжнародними та національними стандартами: переваги та недоліки. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://konf.amsfo.com.ua/formuvannya-pervisno%D1%97-vartosti-osnovnix-zasobiv-za-mizhnarodnimi-ta-nacionalnimi-standartami-perevagi-ta-nedoliki/?fdx_switcher=true/

33. Осадча Ю.М. канд.екон.наук, доцент. Особливості обліку і оподаткування операцій з оренди нерухомості [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/osoblivosti-obliku-ta-opodatкування-operaciy-z-orendi-neruhomosti.html>

34. Пиріжок Є.С., Кулікова Н.Т. Поняття "основні засоби" та канали їх вибуття на підприємстві. Київ, 2012.

35. Плаксієнко В. Я., Буніна В. С. Знос (амортизація) основних засобів в інформаційному середовищі "1С: Бухгалтерія". // Збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи Д. М. Фесенка Частина 1 - 2017. - С.266-270.

36. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджено Наказом Міністерства фінансів України №291 від 30.11.1999року. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>

37. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

38. Постанова правління НБУ "Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України" №480 від 20.12.2005р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0040-06>

39. Практичний журнал Баланс Спецвипуск №54-55 від 11.07.2016р.

40. Сакун А.Ж. Облікові концепції необоротних активів. // Збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи Д. М. Фесенка Частина 1 - 2017. - С.306-309.

41. Селюкова С.В. Організація обліку орендних операцій на основі визначення їх класифікаційних ознак. // Збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи Д. М. Фесенка Частина 1 - 2017. - С.310-314.

42. Соболева І.В., Іванович А.С. Організація бухгалтерського та податкового обліку безоплатно одержаних основних засобів. // Збірник

наукових праць за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи Д. М. Фесенка Частина 1 - 2017. - С.327-332.

43. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко. – К. : Алерта, 2008. – 925 с.

44. Цивільний кодекс України. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

45. Шумська К., Ракуш Л. Особливості бухгалтерського обліку основних засобів в Україні. - 2017. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток соціально-економічних систем в геоекономічному просторі: теорія, методологія, організація обліку та оподаткування» 11-12 травня 2017 р. (ТНТУ ім. І. Пулюя, м. Тернопіль)

46. Якімащенко В. Податковий облік необоротних активів: для кого і навіщо. // Практичний журнал Баланс №45 від 06.06.2017р стр. 19-21